

СТРАЖА

ЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

Издава сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Положај у Бугарској

СОФИЈА, 20 априла. — У политичким круговима се све више говори о предстојећим променама у спољној политици. Шеф владе др Радославов, одржао је неколико конференција са шефовима опозиције, са којима се саветовао о питањима спољне политике. Иако се закључци конференција држе у највећој тајности ипак се сазнаје, да су сви шефови опозиције, предлагали Радославову, излажење из неутралитета и прилажење Тројном Споразуму.

Опанчарска афера

— Рад иследника —
— Специјални извештај —

НИШ, 20 априла.

Ислеђење по опанчарској афери тече повољно. До садашњи рад иследника је за сваку похвалу. Још се врши саслушавање афераша и њихових јатака — чланова комисија. Опште је уверење, да ће афераша и једни и други погодити Сорбову у Пожаревцу. Од како је почело саслушавање у Нишу су се скупили сални адвокати. Неколико познатих капацијета, за вакве ствари обилазе око домова афераша. Јавно се говори, да је један од њих тражио од породице једног од главних криваца 30.000 динара, јамчећи да ће га ослободити сваке одговорности.

Обрадовић.

Ћифтама

Завукли се као лиферанти и лиферују држави или смрдљиво месо, рђаве опанке, преобуку или храну и арају државу на све могуће начине. Или се законично заштати каквог крупног господина и своје дубоке и тешке кесе и чекају време бањско. И тако недајући ни Богу божјаје ни Цару цареве они прводе дане, управо траће их. Јединство велике и свете Југословенске идеје их и не под тече на раг. Они знају само за своје дебеле и пуне кесе и мисле како ће овој држави да подвале и да је харају. А проливена крв наших најбољих санова за оставрање српске идеје, и луге и крваве ране неколико хиљада српских витезова, и неколико хиљада нових и свежих хумка палих хероја нису у стању да нађу пле-

менита одзива али откупаја у њиховим окорелим срцима. За њих је главно, да је њима добро, за остало шта их се тиче. Они неће да знају да заједничка слобода треб да буде и з једничк м крвљу и скупљена, они не признају да без заједничких жртава нема ни заједничких дела. Држава је дала колико је могла, али њена рука не може свуда да стигне, има тренутака када је потребна и помоћ нас свију. А тај час дошао је. Погледајмо шта чине велики и племенити Енглези и Французи. Њихова дарезљива рука чак је и нас, који се налазимо толако хиљада километара од њих удљени додирнути и готово нема дана, а да они племенити људи што не учине за наше хероје и њихове небринуте породице. Каква разлика између

њих и наших богаташа, којима је овај народ дао све што имају. Нашта им њихово богатство, њихово крупно име, њихов углед у друштву, њихово поштовање код власти, када нису додали да у овим великим тренуцима и неповратним да има не помогну Отаџбини. Ви ћифте, лиферанти, ви који живите од туђег зноја, и туђом крвљу и животима ширите своја имања и джете спратове, имате ли о брза да погледате у лице и снаг црног Циганина, која је напустио св ју чергу и отишао на браник своје отаџбине, који је отишао тамо где треба крв своју прелити, где треба свој живот заложити. Видите ли муке и патње, допире ли до ваших ушију плач и шкргут зуба, сиротих удовица, матера, сестара и деце чији су мили и драги отишли на бојно поље. Допиру ли до вас болни уздаси рањеника, парали вам душу врисак њихове гладне сирочади!

Не! Ви не чујете, ви не видите. Звук и сјај метала поглатио вас је оглушио, потпуно вас је засенуо и ви не чујете, ви не видите. Али знајте, да велика народна књига тражи рачуне, да и ова има своје „дугује“ и „потракује“. Знајте да је немогуће побегти од савести, да је немогуће избећи казну. Зато приберите се. Дванаест час је ту, али још није куднуо. Још није доцкал. Одрешите своје дубоке и тешке кесе и као покајник приступите заједничком жртвенику. Вашом руком, која је до сада миловала само злато и сребро, и која је само онда што радила, када је секла купове, или наплаћивала рачуне за рђаве лифе-

рације убриште сиротињску сузу. Ваше ухо, које је најрадије слушало звук злата и сребра и шусттање банкнота, нека саслуша оцајне узвике гладних и жедних сиротана Будите бар данас, када се ствара велика Србија, велики да не би били ругло. Васкрсли зраци зоре већ се разливају у руженицу своме, и кад сунце слободу за који дан распе своје вреле зраке, нека вас не спржи, нека вања тамна лива не потамне још више, него нека вас својом топлином озаре а својом јачином и чистотом оснаже и окрепе. Јер знајте да између светих дужности има најсветија, да између светиња постоји светиња над светињама, а то је: предао служити својој отаџбини и својем народу. Зато спрмите се, прените углед се на племените људе ван наших граница, јер само тако ћете моћи смело да погледате у лице Васкрслог паћеника.

Л. Смољак:

Југословени

Словенци и њихов положај у југословенском положају. — Југословенски покрет последњих година има свој посебан карактер, који се састоји у томе, што идеја јединства народног обзира и прожима не само два главна дела нашег племена, већ обухвата и онај трећи део, који је дотле био репрезентирани само својим најбољим људима. Југословенска идеја, која је имала своје присталице у широким слојевима хрватско-српског народа, прешла је и на словенске елементе у току последњег деценија. Врло је занимљив тај прелаз и то проширење југословенске идеје на све народне слојеве словенског

Југа. До пре 10 година у словеначким интелегентним редовима био је размерно мали број људи, који је пристајао уз југословенски покрет. Тај мали број људи био је за то изврстан представник југословенске заједнице; и он је олушевљеном акцијом утицао на најближе кругове своје и развијао у сународницима југословенску идеологију, која је на словенски део нашег народа имало изврсно дејство. Просвећен део словенског народа заволео је југословенску идеју, која је — у току врло кратког времена и под утицајем догађаја, који су се одигривали недавно на Југу — обухватила и читаве народне слојеве. Тако видимо, да на словенском Југу у последње време нека ни једнога покрета за сједињенем и узајамном акцијом интелегентних наших кругова нити и једне веће манифестације јединства народног, у којима не учествује и словенски део нашег народа заједно са својом браћом Србима и Хрватима.

Ми смо још горе истакнули, да је потицај за прихватање југословенске идеје давао најинтелигентнији део словенског народа; и као што је књижевни елемент у хрватско-срп-

ском народу најпре усвојио идеју народнога јединства, тако су и код Словенца књижевници и најбољи песници били први весници југословенске заједнице. Њима се, што је најприродније, придружују интелегентни омладинци а убрзо и читаве младе генерације. Тај процес прибарања људи за заједничку акцију и усвајања југословенске идеологије најбоље се могао приметити у раду југословенске академске омладине у Бечу. Беч је, као средиште највећег броја наших академичара, пружио најбољу илустрацију те заједничке југословенске акције. У омладини нашој у Бечу могло се изразити дејство сваког важнијег догађаја у ма којему крају наше домовине. Бечка омладина наша на високим школама пратила је будно сваки покрет на народној ствари у нашим крајевима и она му се или одмах приближила или је и сама узимала иницијативу у опсеру, који јој је био могућан; и када је долазио моменат за ту акцију, бечка југословенска омладина имала је у својим редовима као најбоље раднике — одабране и интелегентне Словенце.

— Наставиће се —
Нари од осталих ђака, регрута ђачке чете. Али сада, када се готово сугрмо можемо тврдити, да ће за кратко време сва ђаци рођени закључно до 1893 г. бити произведени у чин ревофицира, потпоручника, морамо поставити питање: а шта с медицинарима? Вачка чета ступила је на одслужење свога рока у месецу октобру а данас добијају чин официра. Далеко смо од тога да изазивамо трвеше али суверенност, али морамо оратити пажњу на то, да

су сви медицинари на дужности још од самог почетка мобилизације и до данас се у опште не говори ништа о њиховом унапређењу. Чак шта више многи су од њих били обвезници у прошлим ратовима, па ипак су данас без чина и награде. Откуда то? Какве може бити разлике између једних и других? Зар су једни мање заслужни од других? Колико је медицинара пало као жртва свога рада без одмора и замене, а колико их је остало који нису прележали који су д тифуса, перкурент или коју другу опаску и заразну болест. Надамо се да то није рад недостојан награде!

Како изгледа до сада о медицинарима нико није водио рачун. У ком су чину и рангу они? Изгледа да је то остављено сваком старешини да сматра, како нађе за сходно. Према маси се повашају као да су редови, нарочито по пуковима и ако су они до сада два пута одслужили свој рок у војсци. Други, мањина, заузимањем код појединих командира и управника болница добијали су чиновне каплара или поднаредника, али и ако су у сталном кадру чин им је остајао без плате, коју су њихови другови имали и коју још и данас имају и коју у опште сваки подофицир у кадру има. Њима су уз то одузели још и стипендију и новчану храну. И док се остали наредбож сви једновремено производе у поднареднике, нареднике и сад ево и у официре, дотле су медицинари, од којих су многи, као што смо већ рекли у прошлим ратовима одслужили свој рок, остављени без награде и чина на прозвонку по-

Њаши медицинари

— Једно неумесно запостављање —

Ствар се тиче медицинари, који су као обвезници упућени на службе ђачког рока у санитетским јединицама. У једном од ранијих бројева ми смо се овим питањем забавили и очекивали смо од надлежних да ће му оно поклонити ону лажњу коју они збиља и заклајују. Међутим, ни до данас, иако је прошло већ доста времена, ово питање није решено. До сада се ова ствар могла и не истицати, док се у погледу положаја и чина јасу много разликовали ђаци медици-

нари од осталих ђака, регрута ђачке чете. Али сада, када се готово сугрмо можемо тврдити, да ће за кратко време сва ђаци рођени закључно до 1893 г. бити произведени у чин ревофицира, потпоручника, морамо поставити питање: а шта с медицинарима? Вачка чета ступила је на одслужење свога рока у месецу октобру а данас добијају чин официра. Далеко смо од тога да изазивамо трвеше али суверенност, али морамо оратити пажњу на то, да

Вл. Н. Зоранов:
ДВЕ НОЋИ
Београд 31-1-1910. г
Уморна река у сну почива
И тајно шуми јасена ред;
Трепери звезда, кроз ноћ се слива
У недоглед.
Дубоки мир тек на мах запаара
Дал' глас ил' шум лаган и пун
И сјајна кап се у тами ствара:
То плови чум.
А мали амор над њиме кружи
И стрелом својом расипа плам.
Да душу с душом нечујно здружи.
У драги кам.
И пољуб слеће с усана свети
И скрива тајну у мртви мрак.
А удах среће у бескрај лети
Ко топли зрак.
Уморна река у сну почива
И тајно шуми јасена ред;
Трепери звезда, кроз ноћ се слива
У недоглед.
Београд, 2-ХИ-1915 г.
Кроз позни сат и влажно једнаје

Ја чујем звуке у речном дну:
То бајку прича немирно грање
О једном сну.
Стражар ме чува; нас двоје сами;
Талас заплусне пешчани спруд
Па се церка у пољутами,
Као да је луд?
Топовски пуцањ мир тек запаара —
Кроз пламен познам њен сволик —
Осећам, то је Његовог Цара
Последњи крик.
А он ме чува, заповест чека...
„Војничке бедни, дал' те је страх?
Твом болном царству има још лека —
Крвави прах.“
Још један прасак и мост се сруши,
Стражар ми пружа бајонет свој
Мирна се река бели и луши:
Свршен је бој.
Кроз рани сат и топло једнаје
Ја слушам песму у бићу свом:
То химну пева немирно грање
Народу мом.

ФЕЉТОН
Вл. Н. Зоранов:
ГРЕХ И ЗЛОЧИН
Било је један час по поноћу. У стрмој Lazaristen Gasse пред кућом №2 станјали су њих двоје наслоњени на главни улаз и очекивали, да им портир отвори капију. Разуздан вихор раскошае бечке зиме завлачио се кроз њену разрезану, узану сукују и грациозна нога у чарапи од црног филдекоа појављивала се разблудно и гордо; он је тражао по новчанку новац од 20 хелера, али његове затворене сиве очи, дубоко скривене у својој усахнутој јазбини, потајно су гледале разголићену ногу и он је био свестан, да је његова слаба воља била у стању све да жртвује, само да би његове избраздане, млечне руке могле под со-

бом да осете овалност тевог.
Она, свежи плавуша са свима јодликама велико-варошког укуса, студирала је медицину и звала се Херма Белик. Он, син једног спахије, рођен у Сарајеву, васпитаан у Грапу, одвојен од оца, преживелог тела, али непоковарене душе, човек злоупотребног мозга, болесних одлука, пун блазираних мисли — био је ипак тип плаве словенске лепоте и студирао је природне науке; име му је било Бори-слав Грахорац, али тако су га називали само професори ари испиту. За све остале он је био Борко Сарајлија.
Кроз мален, округло отвор више кључаонице ближила је се перандаста светлост и постојала све интензивнија. Братар је отворио тешку капију и кад је пружио младом човеку у паљену воштану свећницу, овај му рече:
— „Ва станујете?“

— Tiefpartette прва врата лево.
— Ја се ускоро враћам.
— О, молим!
Кључ се обртао у кључаоници и док се његов крупан металан звук разливао по дугим каменим степеницама, њих двоје су се лагано пењали — на трећи спрат.
— Борко, хоћете ли да скучам чај? Ви станујете далеко, а њапољу је тако хладно.
— Зар да Вас мучим?...
Она је стојала испред њега у својој потпуној лепоти. А кад је он то рекао, седећи на канабету и гледајући је при том више чежљиво него упитно — плавуша се нагло окрете и дође ка малом округлом столу за чај. На њему једвао луксузан бакрен самовар, ја о сисак самовара била је обешена сребрна педиља. Како јој покрети беху бран, то случајно додарну лактом педиљку и она паде уз пријатан звук

на жанилски чалим. Двојка се с-же да је подигне, а њена и иначе узана сукуња затеже се још више и пуне бутине опртаваху се врло живо под граорастим енглеским камгарном.
Боркови тамно — бледи образи сад су били рози кави, кроз његове плавице часте вене струјала је крв убрзано али испрекидано, у његовим сада снажним мшицама страст је преживљавала своју кулминацију стрплења. Он је слушао да крмом његових поступака не управља више његово преморено Ја, оно исто Ја које он многим приликама уопште није познавао. Али ово је била девојка, коју је волео, пред којом се увек осећао много узвишенији, много суподценији, него што је био у свом главном животу — и њега је чудило, зашто да сад први пут не валазе у себи никакве разлике кад је поред ње, зашто да је онај иста Борко Сарајлија,

кога — другови ебог његове површиности у делима искористињавају и подцењују. (Па ипак та унутарња борба, ако се то осећање уопште може назвати борбом, није живела ни колико речливо цвеће што се сунцем роди, а сунцем угине. Он се изгубио.
— Ема, — такоје он њу звао — немојте да кувате чај, мени се не паје. Ако већ хоћете нешто да ми учините, ходите, седите до мене! И он спусти руку на канабе, где је она требала седне.
— Али ја хоћу да Вам скучам чај. То ништа не смета, ја могу и оада да седим с Вама.
— Не. Немојте да кувате. Да ли га је она збиља много волела или није предосећам буру у његовим живцима? Она је оставила самовар и села на хладно кожно канабе.
— Ва ме вољате, Ема? Моја драга Ема! Он је узео њену руку и стезао је др

ступање њихових старешина.

Не може се рећи, да закон је дозвољава унапређење медицинара док не доврше своје образовање. Имамо један или два примера да су неки од медицинара протиснути у чин резервних пешадијских официра. Од куда то? По нашем мишљењу то је због тога, што нико не зна шта ће са медицинарама и где да их класифицира, те је остављено сваком да чини како сам за најбоље важе. У сваком случају од те несређености највише губе медицинари на кривици ни дужни.

Надамо се да ће сваки увидети, да правичност захтева, да се поред ђака, јачке чете унапреде општом

наредбом и остали ђаци медицинари, који, ако нису више заслужили, ни у ком случају не изостају од својих другова. То треба учинити још и због њиховог ауторитета у војсци. Терминологија аузумају у медицини лекара и тако важе места, као што су три лекари, командир санитарског воза и лекари пољских болница, а на таквим местима они безусловно морају имати више ауторитета, а отуд и већи чин, како би лакше могли вршити своју дужност. Надамо се да ће надлежни обратити на ову ствар више пажње и веће дозвољити да се учини овако груба неправда према доброј стотини наших вредних омладинаца. Св.

Револуција у Цариграду

— Покушај убиства над Енвер пашом. — Покољ Јермена — Убиство јерменског владике. — Мистериозна смрт Сабахедина —

— Специјални извештај —

Из Цариграда јављају, да је влада пошла за руком да открије читаву заверу против данашњег режима. У заверу је узело учешћа неколико паша, које је Енвер пензионисао, неколико најугледнијих политичара — старотурака. По хартијама нађеним у њиховим становима утврђено је да је атентат против чланова владе, а у првом реду против Енвера и Талат беја, требао да буде за време селамлине. Како се међу завереницима налазио и један виђен јерменски првак, то је влада преко својих агената приредила покољ Јермена. Преко 2000 душа Јермена поклано је. Међу покланима налази се и јерменски владика.

Једно непознато лице извршило је убиство над принцом Сабахедином. Како влада није наредила ни какву истрагу по овом убиству иако је убијени принц веома близак Султану, то се верује, да је убиство извршено по налогу младотурског комитета, чији је најжешћи противник био убијени принц, јер је нагињао Тројном Споразуму и утицао је на султана да тражи мир. Јоп.

У ДАРДАНЕЛИМА

— Искрцавање трупа још траје —

— Специјални извештај —

СОЛУН, 20 априла. Искрцавање савезничких трупа на Галипољском Полуострву још се врши. До сада је искрцано око 200.000 људи. Како турске трупе дају веома слаб отпор, то се у савезничким војним круговима држи, да ће савезничке трупе бити за неколико дана апсолутно господар на Галипољском Полуострву. Сантјаго.

КНЕЗ БИЛО

— Нови устуци —

РИМ, 19. априла.

Говори се да је германски амбасадор, Кнез Било, посетио Солина, министра иностраних дела и аудио му нове устуке.

После конференције са Било-ом, Санин је посетио министра председника и упознао га са предлогом немачког посланика.

жећи је на своје колени. — Зашто ме питате? Ви то знате, Борко! И сва љубав те паметне непобеђене девојке треперила је у томе тренутку у њеним раширеним зеницама.

Она је невољно додирнула својим заокруженим, меким коленом његову нервозу, сада до крајности раздражљиву бутину. Али кад је осетала додир њој немио и непознат, љубљеног човека су гледале збуњене очи, а његова бутина је била неприметно остављена; Ема се тргла. Он је тек тада оценио сву величину пратњи, која му је пружала додиром њеног скривеног тела и примикао јој се ближе. Девојка је седела лево од њега и његови затегнути листови на десној ноzi, која је сад била према њој оружена, одмарали су се на обема њеним подколеницама. Она се навије протавила, али она га није гледала.

Кратка пауза.

Њих двоје су седели на удобном канабету, утонули једно у друго, без речи, без мисли; у њему је дозревала бестијална пожуца, у њој је изумирала свест. И затим се нешто белило на предњем делу њене прне, свилене блузе, па је онда она цела била бела... и после опет све црно... Пригушен јечај једног молећивог женског гласа исчезаво је у мраку...

Зора је била кад се Борко Сарајлија споропоштао у олео га своју размештену постељу (Наставиће се)

Кроз шибу

Један познаник, који је још у почетку рата интерниран у Лесковац, пише ми пре неколико дана како је положио заклетву и како се нада да ће за неколико дана доћи у Београд. Поред осталог он ме моли да одем до његовога газде, код кога је становао, и код кога се и данас још налазе ствари, и да га известим, како ће он доћи, и како се погодио са једном опанчарском фирмом — да код ње ради.

— Радићу, па ћу му нову кирију плаћати, а стару постепено одуживати. Истина биће ми тешко, јер ми је домаћина умрла, те сам остао са осморо ситне деце. Али шта ћу. Нека су живи и здрави, биће и за газду, па и — за њих! Чим сам добио писмо, одмах сам отишао код газде у дућан. Он је бакалини имао радњу у Крунској улици а зове се Димитрије Танасковић. Но нисам га нашао у дућану; иегрт ми рече да је отишао до своје куће. Упутисам се и тамо, али не мало сам се изненадио, када сам поред газде опазио и вршитеља: у одсуству киријајца, газда Димитрије је отворио насилно стан и пописивао ствари, иако није пре тога ни стана отказао, нити полицију известио. Кад сам му приметио, да је то кажњиво, и да ћу га у име киријајца који се у Лесковцу налази да тужи. Он ми смејући се одговори чисто српски: — И сто ми мовес. Целен је на мога брата пасеног, и ја могу да радим сто оцу!

Под образном

Д. Ризов

— Смењивање Бугарског посланика у Риму —

— Спец. извештај —

Софија, 20. апр. У овдашњим владајућим круговима говори се о смењивању бугарског посланика у Риму г. Д. Ризова. Као разлог за смењивање сматра се, и сувише пријатељски односи са немачким и аустријским послаником. Ризов је на дан немачког цара био на банкету у немачком посланству, међутим кад је приликом пада Пшемисла руска амбасада одржала благодарње, Ризов се болешћу извинио и наје присуствовао. Борко

Са запада

— Извештај главног штаба —

ПARIЗ, 19. априла.

Службени комвнике од 18. априла 11 часова вече, гласи: Дан је прошао релативно на миру. У Белији нема ничег новог. У Арго ни су олако одбјена код Багатеде два немачка напада ноћу између петка и суботе. У шуми Ле Претр заузеле смо више ровова и заробила 150 Немаца и је-

КРАГУЈЕВАЧНА ПИВНИЦА

потребује једног цалкелера и издаје кујну од 1. маја или одмах. За услове обратити апотеци Данила Илића, Крагујевац. 2-3

Кафан код „Седм шаба“

издаје се одмах. Упитати у истој кући. 2-3

Здравље

Генералисима

ПЕТРОГРАД, 19. апр. Службено се јавља да је потпуно неистинита вест, која је распрснута у непријатељској штампи, да се тобож разболео руски генералисим Велики Кнез Николај Николајевић. Велики Кнез је потпуно здрав и пратио је Цара на његову путу по Галицији.

Дарданелско питање

Споразум између Енглеске, Русије и Француке.

— Спец. извештај —

СОЛУН, 19. апр.

Атинска Агенција има денешу из Рима, да је између Сила из Споразума постигнут потпун споразум у Дарданелском питању. По томе споразуму Русији припадају Дарданели и Босфор Енглеској сва острва на југу. Цариград је по томе споразуму слободан међународна варош са гувернером, који се сваке три године бара. Сантјаго.

Наши у А.-Угарској

— Спец. извештај —

НИШ, 20. апр.

Један члан Главног Одбора Срп. Црвеног Крста, кога сам јуче посетио, изјавио ми је, да је шпански посланик на бечком двору, посетио по дозволи бечке владе сва места у која се налазе наши интернирани грађани и заробљеници. По исказу шпанског посланика стање наших поданика је доста добро, а он је са своје стране учинао, да се заробљеницима, као и интерниранима излази на сусрет, и да им се олакша стање у колико је то могуће. Јовановић

Дневне вести

Анкетни одбор

Анкетни одбор, који има задатак да прегледа све дозадане лиферације за војску, отпочеће свој рад у току ове недеље.

Санитеска инспекција

Према наредби санитарског одељења Министарства Унутрашњих Дела, сви окружни физикуси морају одмах објавити своје оруђе и по тој послати оштран извештај министрству о здравственим приликама у округу.

Школка година

Према законском предлогу, о урачувању прошле школске године, сви ученици I, II, IV, V и VI разреда, биће преведени у старији разред; ученици III разреда мораће претходно полагати малу матуру, а за ученике VII разреда уста новиће се двомесечни курс, после кога ће полагати матуру. Ученици који су пали из

једног или два предмета, биће преведени у старији разред, с тим, да на крају првог школског полгођа, полажу испит ових предмета из којих су пали.

Ученици који повлађају, имају права да приватно полажу испит.

Предавања о зарази

Страни лекари, који се налазе у служби нашег сањитета, решиху су да у свима већим врлошима цама одрже предавање о зарази предохранама и о лечењу.

Баца — регрути

Баца — регрути рођени 1895 год., неће, као што је раније јављено, бити у потребљени за обучавање регрута. Они ће 23 ов. мес. бити распоређени по пуковима.

Др. Сангрис

Др. Сангрис, француски лекар, који се налази у Београду опасно је болос.

Конгрес социјалиста

У току овог месеца у Букурешту ће се држати конгрес балканских социјалиста. Како дознајемо и наше ће социјалисте узети учешћа на овоме конгресу преко једног члана главне партиске управе.

Нов монопол

Контролори Управе Монопола ухватили су у кући Миладина Милојевића, рентијера Балканска ул. бр. 39 праву фабрику цигар папира од флак папира. Конкуришу људи Монополу.

Шећер

Шећер, који је јуче стагво у Београд, раздат је бакалама, у циљу продаје. Извесна количина издата је овдашњим болницама.

Г-ђа Миливоја Стојановића

Г-ђа Ружа, удова Миливоја Стојановића, пуковника, команданта Гарде, која је била интернирана у Аустро-Угарској, вратила се пре неколико дана у своју отаџбину.

Оснажено решење

Првостепени Суд за варош Београд, снажио је решење квалта терасиског, којим се Милка Аврамовићева, ставља у притвор а по тужби г-ђе Јелисавете Самојовићке, због крађе разног покућанства.

Жоџа за заробљенике

Српски Црвени Крст постигао је споразум са Црвеним Крстом у Бечу од носно пошљике и предаје новаца за заробљенике ратне у Аустро Угарској. Новац се може предавати Српском Црвеном Крсту у Нишу у динарима сребрним, у динарима златним и у крунама. Исплата ће се вршити заробљеницима у Аустро Угарској једино у крунама пошто се у Црвеном Крсту у Нишу за примљен новец изврши обрачун претварања за круне.

Ко шаље поштанском упућивањем мора долагати новац у златним динарима. Према овоме нико нема више потребе да купује злато ако хоће да новац пошље преко Српског Друштва Црвеног Крста који се примје добровољно вршења ових услуга у интересу породица наших ратника.

Штампарија Драг. Грегорића

потребан је један човек за окретање машине

Ученици који су пали из

ИЗ ПУБЛИКЕ

Писмо г. г. Ване и Милића

Госп. Уреднице,

Као руковоаца пролавног Месног Одбора били смо засути грдњама и клеветама. Не ради клеветника, већ ради поштеног и необавештеног света, мољмо Вас да у Вашем цењеном листу извоинте дати места овим редовима.

Тврдио се, да смо оставили своје послове и радиње ради тога да би преко продавнице боље ћарили и да у исто време, пружићемо прилику грађанству да за солидну цену набави најнужније животне намирнице.

А сад кад продавнице више нема, најбоље се осећа њен велики значај. 18 априла 1915. Београд.

Поштују Вас чланови Месн. Одбора М. Ване индустр. Н. Б. Милић трг.

Књижевност

„Дело“

Трећа свеска књижевног часописа „Дело“ изашла је 15. ов. мес. са овим садржајем: Народна психологија и раг, од Л. М. Кретени, роман из београдског живота (одломак), од П. С. Талетова, **, епитаф, од М. П. Стефановића. Вардарска долина и њен привредни значај, од д-р Богдана С. Марковића. Слика Београда из времена великих турских ратова, од Тодора Стефановића Виловског. Данашња Далмација. Написао д-р Фердо Шишић. Наша национална област у савезној Угарској, од Мирка М. Косића. Економски преглед Ратне премије, од Дим. Д. Живаљевића. Политички преглед: Кнез Бизмарк и парламентаризам. — Још једна италијанска брошура о Далмацији, од Politicus-a. Белешке.

Алексиначки угљени рудници

траже

већи број раденика, лауфера, гудара ит.д. ДОБРА И РЕДОВНА ПЛАТА

126 Обратити се Управи рудника у Алексинцу 1-3

БРАЋА ФУКС и ДРУГ,

трговачки агент на Београда, чии се је дан члан ист фирме налази у СОЛУНУ послом одакле путује врло често за Италију, Француску, Швајцарску, Енглеску, Шпанију а по потреби и за Америку. — Прва посредовања послова свих већих Братора за Импорт у Србију и Експорт за западну Европу. — Стоји на услузи за сваке врсте информације. — Адреса за писма: FUCHS BROTHERS & COMP., vis a vis des Postes Helleniques № 3 SALONIQUE (Солун). 104,5-5

Арпаџика београдског

Првог квалитета, коме треба нека се обрати у Параћин Јовану К. Ђорђевићу, трговцу или Кости Бранковићу, кафана „Пролет“, где се може добити на веће и мање количине. Цена умерена. Имам и арпаџиково семе, и дајем га са гаранцијом. 5-10

Са болом у души јављамо сродницима и пријатељима да је наш мили

2-р Димитрије (Жита) Стефановић

санитетски капетан II класе XI пука I позива и лекар Брвачке резервне болнице

пошто је издржао све досадашње ратове, премину после дужег боловања 28. марта ове године у Смедереву.

Тужну и срдану благодарност изјављујемо команданту 18. пука пен. ад. п.-пуковнику Стојану Поповићу, команданту места арт. мајору Александру Брбу; команданту 4. бат. 8. пеш. пука III поз. рез. мајору Тодору Васојевићу; господи официрима 4. батаљона: Димитрију Капаџићу, Гаврилу Пантелићу, Димитрију Милутиновићу, Ивану Карићу; резервним капетанима: команданту рефлекторског одељења п.-поручнику Браниславу Симовићу који су нам милот покојника испратили до његове вечне куће, као и нашој куми г-њи Лени Животе Лазаревића. Вечито смо благодарни на нежности и болештењима коју је указивала према драгом нам покојнику док боловаше. Вечиту благодарност дугујемо грађанству града Смедерева који су нашег милот покојника у великом броју испратили до његове вечне куће. Смедерево, 31. марта 1915 г.

ОЖАЛОШТЕНИ:

Супруга Косара, деца: Мара и Панта, сестре: Мица и Цвета, браћа: Младен и Александар, ујна Лепосава, ујак Јован, таст — чика — Мата Л. Јовановић трг., ташта 123 Косара и остала родбина. 2-3